

NORDLAKS

Beredskapsplan for sykdom og fiskevelferd Aquavisning

Dokumentadministrator: Marte Sørbø Hoholm

Gyldig fra: 23.07.2024

Revisjon: 1.3

Godkjent av: Marte Sørbø Hoholm

Revisjonsfrist: 23.07.2025

ID: 2722

Enheter: Nordlaks Konsern/Nordlaks Oppdrett AS/Aquavisning (med underliggende enheter)

Formål

- Forebygge spredning av smittsomme fiskesykdommer
- Håndtere sykdomsutbrudd og massedød
- Sikre god fiskevelferd

Beredskapsplanen gjelder for lokalitetene:

Alterosen 11179

Ansvar

Driftsleder har ansvar for innholdet i beredskapsplanen og iverksetting av tiltakene i planen.

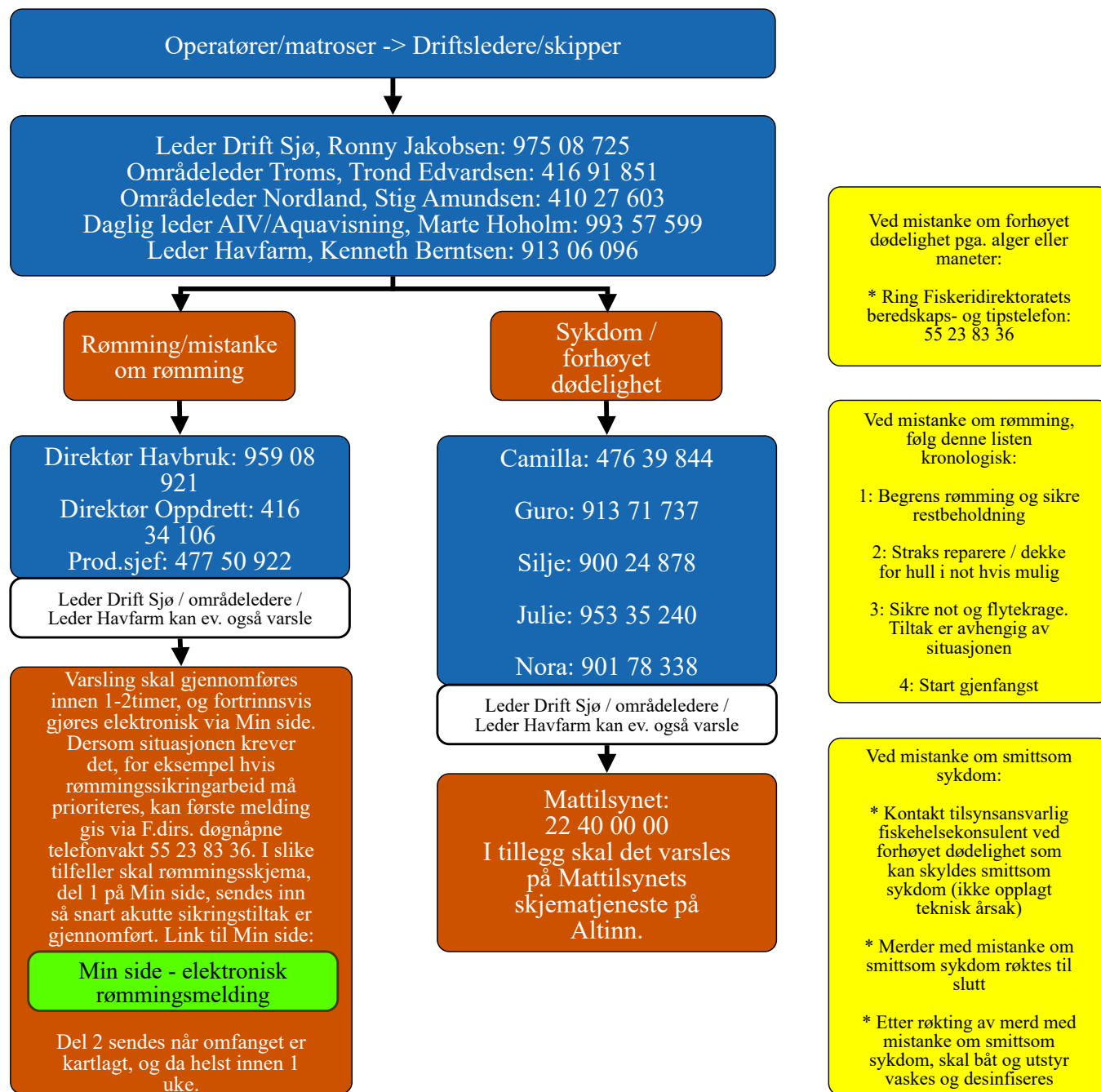
Generelle smitteforebyggende tiltak på driftsenhetene

- o Dødfiskutstyr og annet utstyr rengjøres regelmessig.
- o Arbeidstøy vaskes regelmessig.
- o Opptak av dødfisk i samsvar med driftsforskriften
- o Egen dødfiskhåv
- o Dødfisk fryses ned
- o Selskapet har avtale med Nordlaks Oppdrett AS (driftsenhet Lofoten) om kverning og ensilering.
- o Lokaliteten brakklegges mellom generasjonene. Renhold av landbase, anlegg og annet utstyr utføres mellom hver generasjon. Utsett og brakklegging skjer i samsvar med driftsplan.

Strakstiltak og varsling ved dødelighet og/eller mistanke om sykdom

Fiskehelsetjenesten skal varsles ved forøket dødelighet, eller ved annen grunn til mistanke om sykdom. Helsekontroll skal gjennomføres for å avklare årsaksforhold.

Varslingsrutine ved forhøyet dødelighet og/eller mistanke om sykdom

ALARMPLAN

Mattilsynet skal varsles umiddelbart ved

- uavklart forøket dødelighet
- grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, (se [https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-06-17-819#KAPITTEL 4](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-06-17-819#KAPITTEL_4)) eller
- andre forhold som har medført vesentlig velferdsmessige konsekvenser for fisken, herunder om sykdom, skade eller svikt.

Ved smittsom restriksjonsbelagt sykdom

Ved restriksjonsbelagt sykdom skal sykdomsbekjempelsen foregå etter restriksjoner gitt av Mattilsynet og i samsvar med gjeldende offentlige bekjempelsesplaner for sykdommen.

Ved påvisning av smittsom sykdom skal anleggets driftsrutiner sjekkes og gjennomgås for å sikre at disse er i henhold til gjeldende lovverk og pålegg gitt av Mattilsynet.

Opptak og behandling av dødfisk

Hvis det observeres dødfisk skal denne tas opp daglig. Svimere som blir avlivet, og dødfisk som tas opp av merden, fryses ned. Dødfisk registreres i skjema *Ettersyn*. Selskapet har avtale med Nordlaks Oppdrett AS

(Nordland Driftsenhet) om kverning og ensilering.

Bedøving, avliving og saneringsslakting

Ved bedøving og avliving skal det tas hensyn til best mulig fiskevelferd. Fisk skal bedøves før avliving, og det skal sikres at fiskene er døde før videre behandling.

Bedøving og avliving av svimere

Svimere, ”pinner” og sårisk skal om mulig tas opp daglig av hensyn til fiskevelferd. Svimere kan bedøves og avlives umiddelbart med slag i hodet.

Kontroller at alle tegn på liv (øyerulling, gjellelokkbevegelser) er opphørt før fisken håndteres videre.

Større mengder svimere kan bedøves og avlives med overdose av bedøvelsesmiddel i egnet kar. Fisken bedøves med benzokain i overdose. Metoden er midlertidig anbefalt av Mattilsynet. Fiskehelsetjenesten kontaktes for resept på bedøvelsesmiddel.

Benzoak vet løses rett i sjøvann og blandes ut ved omrøring. Dosering er ca 10 x vanlig dosering (15-20ml/100 liter vann), dvs. 150-200ml/100 liter vann). Det skal være nok friskt vann, og fisketettheten skal ikke være så stor. Oksygeninnholdet i kar/brønn bør være minst 7mg O₂ /liter vann. Det bør tilsettes oksygen dersom bedøvelsesbadet skal brukes flere ganger.

Fisken overføres til bedøvelsesbadet. Med riktig dosering, nok oksygen og passe tetthet skal fisken være rolig, og ikke få stress- eller panikkreaksjoner når den eksponeres for bedøvelsesbadet.

Fisken er bedøvet når refleksene nedenfor opphører:

- o Regelmessige gjellelokkbevegelser - pusterefleks
- o Øyerulling - balanserefleks der fisken forsøker å orientere øynene etter horisontalplanet

Alle tegn på liv (øyerulling, gjellelokkbevegelser) skal være opphørt før fisken tas opp av bedøvelsesbadet.

Dette bør ikke ta mer enn et par minutter.

Sanering utenom slakteri (på lokaliteten)

Aquavisning skal på forhånd søke distriktskontoret i Mattilsynet om tillatelse til å avlive store mengder fisk på lokaliteten.

Fisken kan bedøves og avlives med overdose av bedøvelsesmiddel i kar.

Fiskevelferd ved havari

Dersom det oppstår sår/klemskader på fisken etter havari, prioriteres opptak av skadet fisk. Det kan være aktuelt å slakte ut fisk for å forebygge sårutvikling eller andre sekundære skader/sykdommer.

Tiltak ved utbrudd av listeført sykdom som medfører sanering

Opptak og behandling av dødfisk

Som beskrevet ovenfor.

Bedøving, avliving og saneringsslakting

Som beskrevet ovenfor.

Vask og desinfeksjon

Anlegget skal vaskes og desinfiseres etter at det er tømt for fisk. Mattilsynet skal godkjenne og attestere utført vask og desinfeksjon.

Rengjøring av nøter

Driftsenheten har serviceavtale med Lofoten Not & Trål (LNT/Selstad), Svolvær tlf 76 07 14 99.

Referanser

[Risikoanalyser for sykdom](#)

[Prosedyre for føring, røktng og ettersyn anlegg](#)

[Alarmplan rømming og sykdom](#)

[Prosedyre for føring, røktng og ettersyn Aquavisning](#)

[Prosedyre for bruk av legemidler Aquavisning](#)

[Prosedyre for avlusing Aquavisning](#)

[Prosedyre for transport av mindre mengder fisk - Aquavisning](#)

[Prosedyre for levering av slaktefisk Aquavisning](#)